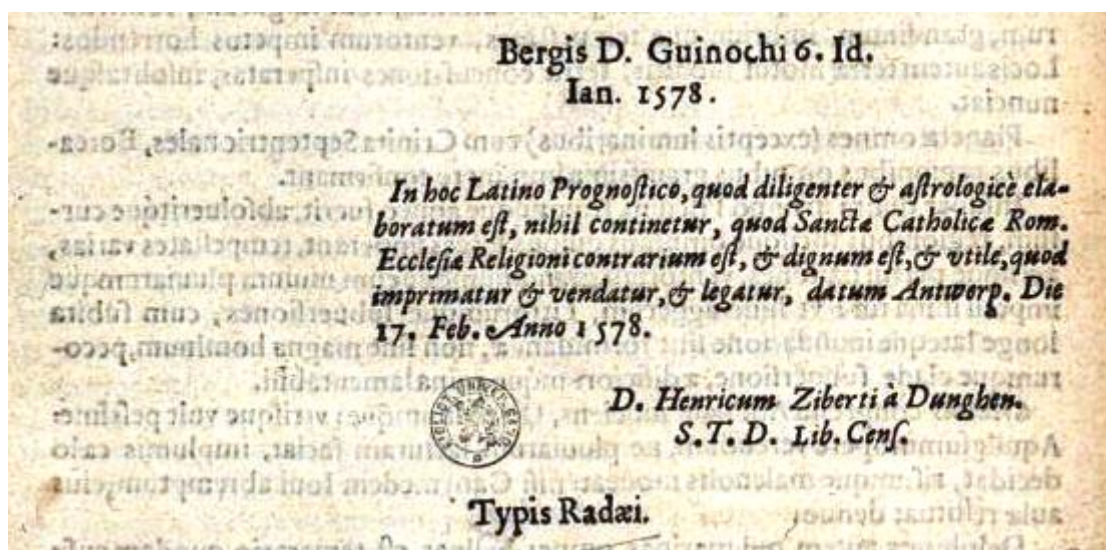

De prognosticatie van Nicolays Bazelius

In 'Vaderlandsche volksboeken en volksprookjes van de vroegste tijden tot het einde der 18de eeuw – door Dr. G. D. J. SCHOTEL- schrijft deze man het volgende over Bazelius:

Verspreidde de komeet van 1572 "schrick ende ontsettinghe alomme en sonderlingh in deze landen" , en gaf zij aanleiding tot menig geschriftzoo in proza als poezy, "ter vermaninghe tot boete ende bekeeringhe ende afstand van sonde ende ongerechtigheid" , niet minder deed zulks die van 1578.

Wij vonden alleen de Latijnse versie terug. Eigenaardig is dat Bazelius zijn voorspelling nog geschreven heeft in Sint Winoksbergen, terwijl hij zich in 1578 terug in Poperinge bevond.

"Den 13 den November," lezen wij bij **Bazelius** in zijn *Nieuwe Procognoeticatie van de wonderlycken ellendighen jare ons Heeren 1578*, "vertoonde zich na den middag een vervaarlijke ende verschrikkelijke comete."

"Boven alle voorgaende waarschouwingen, (dus vervolgt hij) die God den Heere almachtich gegeven heeft door de vervaerlijke eclipsen van Sonne ende Mane, ende ander constellation ofte versamingen van de planeten onder malcandere ende met de vaststaande sterren in 't firmament, dewelcke allermeest van de geleerde ende principalycke Astrologyns waergenomen zijn ende van de gemeente veracht, omdat de sulcke diensts gebeurende niet en overdencken wat datter naervolcht ; soo heeft Godt door sijn grondeloose barmhartichheit ende onsprekelijke liefde , die hij tot dat versteent menschelik geslachte dragende is, eenen anderen bode ofte voorlooper willen uitseynden in 't firmament als eenen Herault van zijnder strafle ende ontvliedelycke gramschap, het welcke is dese afgrijselijke ende verschrikkelijke comete ofte sterre metten steerte, die haer in 't hoochste van de lucht onder het firmament vertooght heeft, sedert den **XIII Novembris** tot den dach van heden, als meer dan XXXIII dagen geduert hebbende.

Dewelcke zoo lange heeft willen laten schijnen, opdat een ygelyc mensche, geleert ende ongeleert, groot ende cleyne, schamel ende rijke, die met bedruckte herten aenschouwen zouden, ende niemant ignorant wezende van sijn rechtveerdige ende groote gramschap, op avontuere ende hope, dat de mens deze figuere van de roede van synder straffe handt ende van synder grooten thoorne aenschouwende, souden met de Niniviten hem bekeeren tot beteringe

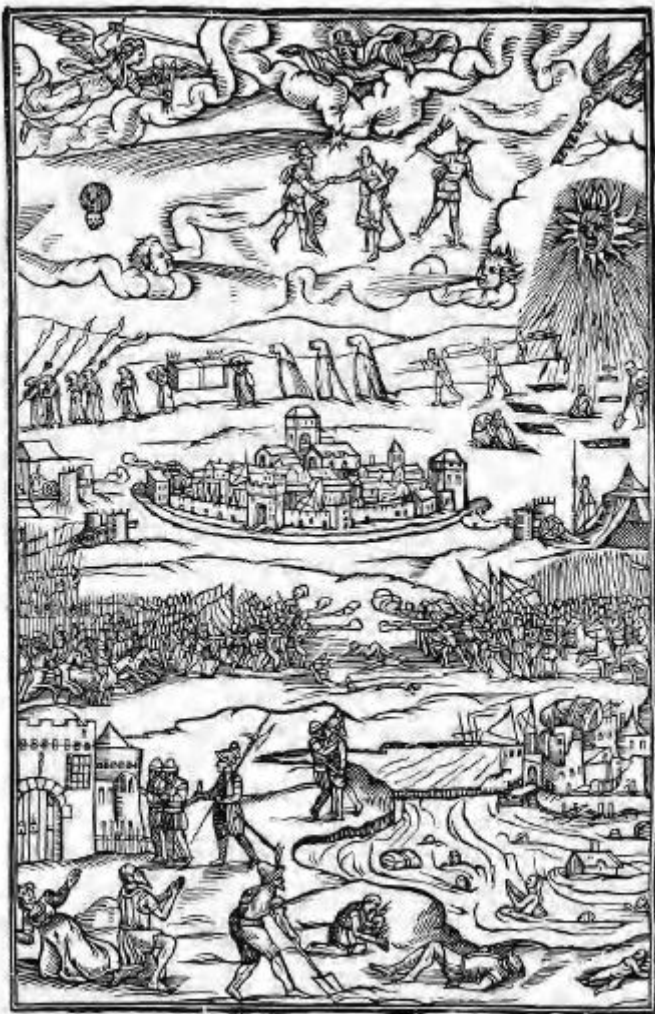
syns boosen levens, ende syne allerhooghste goedertierentheit aenroepen, opdat sijne Mayesteyt believen sonde sijn rechtveerdighe hant van justicie van ons te keeren."

Na vervolgens, de vreeselijke verwoestingen, die op het verschijnen van vroegere kometen volgden, vermeld te hebben, prognosticeerde hij, wat men van de verschijning dezer komeet te verwachten had, namelijk

"pestilentie ende sterfte ende allerhande brandende sieckten, als scherpe heete koortsen, kolen, botsen, herpetes, erysipelata, gangraena, ende vele heete, vurighe gezwellen, die uit de vuricheyt van galle spruytende zijn; want uit haer bleec verminkt aenschijn, als van de natuere van Saturnus ("collegieerde" hij,) "dat zij beteekende al zulk quaet als de boosen Saturnus voortbrengende is".

"Hare gedaente en figure, gellickende eene roede," beteekende dat zij "een instrument van de groote gramschap Godts was en dat de handt zijner wrake over ons opgeheven was, om ons naar onze boose verdiensten to straffen.

"Hare "langhe geduricheit" gaf te kennen, "dat hare significatien seer groot ende lanckduerich wesen zouden ende dat alle de perturbatien zeer lang en gedurig zouden zijn."

"Bat haar staart naar het Oosten was uitgestrekt gaf te kennen "oostwaert meerder quaet", en "omdat ze uit het zuidwesten kwam en naer bet noorden opklom", dat van daer een seer wreede vijant zou comen met groote kracht van legermacht."

"hits zij ook was van Mercurius listighen aert ende natuere", zou zij "causeren seer vreeselijke ende horrible stormwinden met grooten tempeesten ter zee, zoo wel als te land, veel schade doende met schipbreukingen, inbrekingen van dijken, donder, blixem, seer vervaarlijcke ende subbyt aencomende aerdbevingen."

"Haer wijde en breed uitgebreide staart profeteerde "dat hare influentien zeer krachtig zouden zijn"; doch wij willen den astroloog niet verder volgen in zijne profetien nopens een komeet, van welker verschijning hij de ontzettende gevolgen op nevensgaand tafereel heeft afgebeeld.

De 'prognosticatie' van onze profeet Bazelius werd in verschillende talen uitgegeven. Eigenaardig hierbij is dat hij naast deze voorspelling ook nog eens de voorspelling van Hauscilt erbij voegde.

Hierin wordt voorspelt dat Vlaanderen binnen kort van 'Gibit' zal veranderen in 'Gib'.

